

Workshop:

„SÍŤ“ (NETWORK, NETZWERK) JAKO PERSPEKTIVA HISTORICKÉHO VÝZKUMU

25. září 2018 od 9:00

pražská pobočka Collegia Carolina,
Valentinská 91/1, Praha 1 (3. patro)

Program

- 9:00 Johannes Gleixner (CC): **Pojem sítě v historické vědě a možnosti jeho využití ve výzkumu středoevropských dějin přelomu 19. a 20. století**
- 9:40 Lucie Merhautová (MÚA AVČR): **Vídeňský týdeník Die Zeit jako uzlový bod nadnárodní mediální a korespondenční sítě T. G. Masaryka**
- 10:20 Vladimír Urbánek (FLÚ AVČR): **Jan Amos Komenský a korespondenční sítě raného novověku na příkladu oxfordské databáze EMLO**
- 11:00 Martin Jemelka – Tomáš Gecko (MÚA AVČR): **Vybrané příklady digitalizace korespondence 19. a 20. století**
- 11:40 Vojtěch Kaše (FF, Západočeská univerzita v Plzni): **Text jako síť: Potenciál formální analýzy sítí pro distanční čtení historických textů**

V souvislosti s rychle se rozvíjícím oborem „digital humanities“ roste zájem společenských a humanitních věd o využití digitálních metod ve výzkumu. Jako relativně samostatné a podnětné pole se zhruba od roku 2010 prosazuje „historický výzkum sítí“ (historical network analysis), který vychází z paradigmatu sítě (Netzwerkparadigma) sociálních věd. Toto paradigma získalo na popularitě v poslední třetině 20. století, především díky snaze popsat společenské kolektivy mimo dualismus aktéra a struktury a empiricky zkoumat individuální jednání, aniž by bylo předem determinováno sociální strukturou. Výzkum sítí přitom nepředstavuje jednotnou teorii, pokouší se různě propojit konstruktivistické předpoklady s formalizovanými postupy. Jeho přínos souvisí se schopností získávat nové poznatky z konkrétních souborů dat.

Pojem síť (Netzwerk, network) je však užíván často metaforicky, a je proto třeba klást si mj. tyto otázky: Jak lze definovat historickou síť, jaké jsou limity výzkumu sítí? Jaké jsou hlavní rozdíly mezi novověkem a moderní dobou? Jaké specifické podmínky vyznačuje výzkum sítí ve střední Evropě?

Workshop vychází ze spolupráce Masarykova ústavu a Archivu AV ČR a Collegia Carolina v projektu NAKI II. *Korespondenční sítě T. G. Masaryka a vznik Československé republiky.*